

De leerling

Leren leven als volgeling van Jezus

Henk Stoorvogel

Vijfde druk

Voorhoeve

*Voor de drie vrouwen
die mijn leven elke dag zo mooi maken:
Ruth, Manoa en Emma.
Ik houd van jullie!*

Vijfde druk, mei 2016

© 2007 Uitgeverij Voorhoeve – Utrecht
Omslagontwerp: Ralf Boer (www.brandnewstory.nl)
ISBN 978 90 297 2583 5
NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veele-
voudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar
gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch,
door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder vooraf-
gaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means,
electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the
prior written permission of the publisher.

Hoofdstuk 1

Leren leven als leerling

Jezus had en heeft vier grote doelen met zijn leven op aarde. Het eerste doel is: laten zien wie God is! ‘Niemand kent de Vader dan de Zoon en wie de Zoon het wil openbaren.’ Voor eens en voor altijd wil Jezus afrekenen met alle valse voorstellingen van God. Is God saai? Is God streng? Heeft God geen humor? Is God altijd aardig? Kijk naar het leven van Jezus en sta verbaasd! En weet dan: precies zo is God!

Het tweede doel is: de wereld redden van de eeuwige dood die het verdiende loon is op de zonde. ‘God heeft zijn Zoon niet naar de wereld gestuurd om een oordeel over haar te vellen, maar om de wereld door Hem te redden.’

Het derde doel is: het koningschap over de aarde weer op te eisen en voor eeuwig heersen. ‘Tot in eeuwigheid zal Hij Koning zijn over het volk van Jakob, en aan Zijn koningschap zal geen einde komen.’ Jezus wist dat Hij zijn koningschap zou krijgen: ‘Dan zullen zij de Zoon des mensen zien komen op de wolken, met grote macht en heerlijkheid.’

In het vierde doel ligt de uitwerking van de drie voorgaande doelen besloten. Het vierde doel van Jezus is om een groep mensen zo te vormen dat zij in nauwe samenwerking met God zelf doel één, twee en drie vormgeven op aarde. Met andere woorden: Jezus wil zijn gemeente stichten op aarde. Hierdoor wil Hij de mensen laten zien hoe schitterend God is. Hierdoor wil Hij mensen redden door het evangelie te verkondigen en discipelen te maken. En door de gemeente wil Hij de wereld laten zien dat Jezus Christus heerst en dat zijn koningschap goed is!

Jezus heeft nooit een boek geschreven, Hij heeft geen leiderschaps-instituut opgericht, Hij heeft geen huishoudelijk reglement van zijn

nieuwe Koninkrijk gegeven. Zijn aanpak: Jezus vermenigvuldigt zichzelf in twaalf mensen. Het is van groot belang te zien hoe wij in onze tijd zo met God kunnen samenwerken, dat al zijn doelen bereikt worden, zoals Hij dat bedoeld heeft.

Een heel leven in drie jaar tijd

De taak voor Jezus is immens. Hij heeft dertig jaar in de anonimiteit geleefd. Een heel gewone, buitengewone timmerman in Nazaret, Galilea. Zo rond zijn dertigste hangt Jezus de hamer en de beitel aan de wilgen en begint Hij met zijn openbare bediening. Matteüs en Lucas beschrijven de gebeurtenissen rond de geboorte summier. Zo snel mogelijk springen ze over naar de start van Jezus' bediening. Van Jezus' tienertijd is nauwelijks iets bekend. Evenmin van zijn twintiger jaren. Marcus schrijft zelfs helemaal niets over de geboorte van Jezus. Hij begint meteen met waar het uiteindelijk om gaat: drie fantastische, onnavolgbare jaren van openbare bediening.

De drie jaren zijn één uitbarsting van goddelijke passie en leven. Het is onmogelijk voor de schrijvers van de evangeliën om alles door te geven. Een aantal van de hoogtepunten hebben ze opgeschreven, maar er was zoveel meer! Wat moet het heerlijk geweest zijn om in de eerste gemeente direct onderwijs van de apostelen te ontvangen. Zij hebben immers uit de eerste hand enorm veel meegemaakt met Jezus en dat moet doorgegeven worden. En zo kon de eerste gemeente dag na dag, week na week, direct en fris onderwijs van de apostelen ontvangen. Ik vraag me wel eens af hoeveel lessen, gebeurtenissen en gelijkenissen daarbij waren die wij nooit gekend hebben...

De drie jaren van bediening zijn ontzagwekkend intens. Jezus leeft als het ware een heel leven in drie jaar tijd. Een van de belangrijkste doelen van die drie jaar is het transformeren van twaalf heel gewone mannen tot machtige medestrijders van God. In de rest van dit boek wil ik de bepalende momenten uit die transformatietijd in vijf fases de revue laten passeren en bespreken hoe jij en ik dezelfde stappen in onze tijd kunnen zetten.

Het resultaat van Jezus' discipelschapstraining

Het resultaat van de trainingstijd van Jezus met zijn discipelen is indrukwekkend. Het laatste vers van Marcus zegt:

Doch zij (de discipelen) gingen heen en predikten overal, terwijl de Here medewerkte en het woord bevestigde door de tekenen die erop volgden.

Wat een machtige tekst! De discipelen – die hier apostelen worden, gezondenen – trekken er op uit en prediken het Woord van God en *God werkt met ze mee!* Wat een statement! Jezus is terug in de hemel (wat een ‘welkom-thuis-feest’ moet dat zijn geweest!), maar zijn werk gaat onverminderd door op aarde! Een droom van God komt uit! Het lukt! Je ziet de glimlach van God doorbreken en de hemel davert van geluk! Ze doen het! Jezus is terug in de hemel, maar het werk gaat door! Hij moet iets gevoeld hebben van: ‘Nog steeds kunnen mensen op aarde zien hoe Ik ben! Nog steeds worden mensen gered van de eeuwige dood! Mijn Koninkrijk krijgt ook op aarde steeds meer vorm!’ Er is een geweldige symbiose, een indrukwekkend één worden van God en zijn medestrijders op aarde. Johannes en Petrus zien een verlamde man zitten en denken: ‘Die man zou moeten lopen!’ God in de hemel heeft ‘toevallig’ die dag precies hetzelfde idee! Dus Johannes en Petrus ‘kijken’ even naar boven, zien daar een stralende knipoog, beseffen: ‘God is het helemaal met ons eens’, en zij genezen de verlamde man. En zo dendert Handelingen voort! Stad na stad gaat over de kop voor God. Duizenden mensen leren Jezus Christus kennen als hun persoonlijke Heer en Verlosser. Het is feest! De gemeente van Jezus Christus bereikt vanuit Jeruzalem langzaam maar zeker heel de toenmalige wereld met de bevrijding en kracht van het evangelie.

Gewone mannen

Als er een ding bijzonder is aan de twaalf discipelen dan is het wel dat ze zo ontzettend gewoon zijn. Er zit geen enkele schriftgeleerde bij – wat een statement tegen de gevestigde geestelijke orde van die tijd! Onder de twaalf bevindt zich geen enkele hotemetoot van een politieke meerderheid. Nee, het zijn heel gewone mannen die

dagelijks aan het vissen zijn. Mannen die trouwen, kinderen krijgen en naar de plaatselijke synagoge gaan. Mannen die naar Johannes de Doper luisteren en daarover discussiëren. Simon, met zijn aandoenlijke mentaliteit van ‘eerst doen en dan denken’. Johannes en Jakobus, twee ‘donderstenen’ eerste klas. Matteüs de tollenaar, een beroep dat gewaardeerd werd zoals dat van een pooier of een drugshandelaar nu. Simon, de Zeloot, een hooligan en messentrekker, op zoek naar de vernietiging van de Romeinse overheersing. Allemaal, behalve Judas Iskariot, afkomstig uit Galilea. Galilea! Niet bepaald het rekruteringsgebied voor nieuw leiderschap. Ongeveer hetzelfde als een nieuwe regering samenstellen met boerenknechten uit Oost-Groningen.

Hoe kan het toch dat Jezus twaalf zulke gewone mannen op zo’n bijzondere manier tot leven weet te wekken? Hoe kunnen gewone vissers, belastinginners en politieke dissidenten uitgroeien tot een strijdmacht die de wereld heeft veranderd?

Transformatietijd in vijf fases

Misschien denk je dat de discipelen de volledige drie jaar met Jezus hebben doorgebracht. Dat is niet het geval. Ze hebben zoals we zullen zien in totaal Jezus slechts anderhalf jaar fulltime gevolgd. In de evangeliën zijn vijf fases te onderscheiden die de discipelen doormaken. Eén fase voordat ze Jezus kennen en vier fases waarin Jezus de discipelen leidt tot een vruchtbaar, krachtig leven:

1. **Leven zonder God:** Er was een tijd dat de twaalf discipelen Jezus nog niet kenden. Die periode wordt gekenmerkt door een zoeken naar zin, doel en vrede. Voordat mensen Jezus leren kennen lekken ze veel emotionele energie, kracht en vreugde. Het Griekse woord voor duivel is *diabolos* – de lasteraar. Satan verdeelt en fragmenteert mensen. Het gevolg is een gebroken en kapot leven.
2. **Vreugdevolle kennismaking:** De eerste ontmoeting met Jezus markeerde de start van een aantal bijzonder sprankelende en vreugdevolle maanden. De eerste periode na een persoonlijke

ontmoeting met Jezus is groot feest! Er gebeuren allerlei bijzondere dingen. Je hebt een ervaring van verliefdheid en je geluk kan niet op.

3. **Radicale keuzes:** Ongeveer negen maanden na de eerste ontmoeting met Jezus volgt een tweede roeping voor de eerste vier discipelen. Jezus wil dat ze radicale keuzes maken op het gebied van persoonlijke heiligheid en het volgen van Hem. De fase van *Vreugdevolle kennismaking* is slechts de start; er is nog veel te leren, te beginnen met het afstand nemen van alles wat belangrijk voor je was in je vorige leven – de vissersboot, de familie, de woonplaats. Op deze manier krijg je de handen vrij om meer van Jezus te leren.
4. **Leren:** De discipelen worden klaargemaakt voor een leven dat veel vrucht draagt. Jezus leert ze preken, genezen, bevrijden en vormt ze tot een team. Jezus schuift je in deze fase steeds wat meer naar voren. Je mag dingen gaan uitproberen en je mag je gaan oefenen in allerlei vaardigheden.
5. **Vrucht dragen:** Vanuit het *Leren* groei je door naar het *Vrucht dragen*. God vertrouwt je een bediening toe waarin je mag worden wie je ten diepste bent.

In het vervolg van dit boek worden deze fases uitgewerkt. Elke fase heeft een start en een leerperiode. Beide zijn van fundamenteel belang. De start is een soort inwijdingsmoment in de volgende fase. Zonder de juiste start kun je de nieuwe leerperiode niet ingaan. Na de start, die vaak emotioneel en heftig is, komt een periode waarin je allerlei dingen met Jezus gaat meemaken die je helpen om naar de volgende fase te groeien. De leerperiode wordt gekenmerkt door een leerstijl en een aantal levenslessen. In de evangeliën duurt de fase van de *Vreugdevolle kennismaking* met Jezus ongeveer negen maanden, evenals de fase van de *Radicale keuzes*. De *Leren*-fase duurt achttien maanden. Deze periodes zijn veelzeggend. Negen maanden is de tijd die een baby'tje in een moederschoot nodig heeft om klaar gemaakt te worden voor een volgende fase. De *Leren*-fase duurt langer. De belangrijkste reden

hiervoor is dat deze lessen niet op een snelle, eenvoudige manier geleerd kunnen worden. Voor de lessen uit de *Leren*-fase heb je tijd nodig. De verschillende fases kunnen bij verschillende mensen verschillend verlopen, qua tijdsduur en ook qua intensiteit. Sommige mensen hebben misschien een hele intense *Vreugdevolle kennismaking* met Jezus, anderen hebben weer een duidelijker *Leren*-fase. Jouw leven hoeft natuurlijk niet exact met het model te matchen. Maar dit model kan je wel helpen verder te groeien in je leven met Jezus.

Hieronder eerst een korte inleiding op de verschillende fases. De eerste fase slaan we nu trouwens even over: dat was de periode dat de discipelen Jezus nog niet kenden.

Tweede fase: *Vreugdevolle kennismaking*

In Johannes 1 vindt de eerste ontmoeting tussen Jezus en vijf van zijn latere apostelen plaats. Jezus is kort daarvoor gedoopt door Johannes de Doper, Hij heeft de verzoeking in de woestijn glorieus doorstaan en wandelt vanuit de woestijn terug naar zijn logeeradres. Johannes en Andreas zijn op dat moment volgelingen van Johannes de Doper. Johannes de Doper vertelt hen het fantastische verhaal over de doop van Jezus, de stem, de open hemel en de duif. Als Jezus weer opduikt wijst hij Johannes en Andreas op Jezus. De twee mannen volgen Jezus welhaast gehypnotiseerd, zo fantastisch vinden ze het dat ze de Messias eindelijk hebben gevonden. Die avond brengen ze bij Jezus door en de volgende dag brengt Andreas zijn broer Simon bij de Heer. Jezus kijkt onmiddellijk dwars door Simon heen en geeft hem zijn ware naam: Petrus. Rots. De volgende dag begint Jezus met zijn terugreis naar Galilea, Hij heeft namelijk een bruiloft – in Kana – waar Hij verwacht wordt. Onderweg ‘vindt’ Jezus Filippus. Filippus wordt daarmee de eerste discipel die niet zelf naar Jezus toekomt, maar die door Jezus opgezocht wordt. Filippus brengt vervolgens zijn vriend Natanaël bij Jezus. Vijf jonge mannen, Johannes waarschijnlijk nog geen twintig jaar oud. Hun eerste ontmoeting met Jezus. Nooit zal hun leven meer hetzelfde zijn.

Die eerste belevissen met Jezus zijn geweldig. Ze gaan met Jezus mee naar de bruiloft in Kana en zien water in wijn veranderen! Daarna gaan ze met Jezus mee naar het paasfeest in Jeruzalem. Ze reizen van feest naar feest! Het is prachtig om bij de Messias te zijn! Tijdens het paasfeest onderneemt Jezus opeens een bijzondere actie en veegt Hij in zijn eentje de tempel schoon. Dat hadden de discipelen niet achter Hem gezocht, het is indrukwekkend om mee te maken.

Na het paasfeest gaan Jezus en zijn vijf discipelen naar de Jordaan in het gebied van Judea. En dan zegt de Bijbel heel subtiel: ‘Het was niet Jezus zelf die doopte, maar zijn (vijf) discipelen.’ De discipelen dopen daar warempel nog meer mensen dan Johannes de Doper in al zijn ijver voor elkaar heeft gekregen! Er ontstaat ophef onder de farizeeën over de identiteit van de nieuwe, nog grotere ‘Johannes de Doper’. Jezus heeft nog geen belang bij directe confrontaties met de farizeeën en Hij trekt zich daarom met zijn discipelen terug.

Na een dag reizen door een snikheet Israël komen ze bij een Samaritaanse stad waar de Heer van de hemelse machten uitgeput tegen een bron gaat zitten. Hij laat zijn discipelen voedsel en water halen in het dorp. Daar ontmoet Jezus de Samaritaanse vrouw die tot bekering komt en – met haar – het grootste deel van haar stad! Zo begint voor de vijf discipelen het leven met Jezus! Heerlijk, dat optrekken met de Messias! Ze trekken van feest naar feest, ze boeken razendsnelle resultaten en ze beleven elke dag wat nieuws!

En toch, na deze eerste enerverende periode, die een aantal weken, misschien twee maanden geduurd moet hebben, keren de vijf mannen weer terug naar hun huis, gezin en vissersboot. Er moet weer brood op de plank komen. ‘Jezus, we hebben een fantastische tijd gehad, we hebben er echt ongelooflijk van genoten, maar de plicht roept. Tot gauw!’

Derde fase: *Radical keuzes*

Inderdaad ‘tot gauw!’, want Jezus heeft iets ontdekt in de harten van zijn eerste vijf volgelingen. En wat doet Jezus? Hij verhuist

vanuit Nazaret waar Hij zo'n achtentwintig jaar heeft gewoond, naar het stadje waar vier van zijn vijf nieuwe vrienden wonen. Kun je het voorstellen? Jezus Christus, Zoon van de allerhoogste God, aanbeden door miljoenen engelen: Hij laadt zijn weinige bezittingen op een ezelskar, wuift zijn moeder en broers gedag en Hij verhuist naar Kafarnaüm. Waarom? Omdat Hij daar bijzonder potentieel heeft ontdekt! Ongehoord! Zo ver gaat God voor jou en mij! Ja, Hij heeft al zijn goddelijkheid afgelegd en is geboren in een grot. Hij groeit op van baby tot een volwassen man en sterft uiteindelijk aan een kruis. Maar naast de menswording en de kruisiging is er deze buitengewoon nederige daad van Jezus: Hij verhuist om dichterbij Johannes, Andreas, Simon en Filippus te zijn. Vanuit zijn nieuwe basis in Kafarnaüm onderneemt Jezus een aantal reizen waarbij zijn discipelen niet meereizen. Jezus maakt een preektoernee door Galilea, Hij preekt in zijn oude thuisstad Nazaret en wordt daar bijna vermoord. Jezus trekt naar Jeruzalem en laat daar zien wie Hij is; opnieuw wordt Hij bijna vermoord. Ongeveer negen maanden na de eerste ontmoetingen met de vijf discipelen heeft Jezus in korte tijd al twee moordaanslagen te verduren. De tijd begint te dringen. Jezus moet zijn grote doelen nog bereiken. Het vermenigvuldigen van zijn leiderschap in een aantal andere mannen is in ieder geval van belang, zodat alles door zal gaan als Hij terug is bij de Vader. Dus reist Jezus vanuit Jeruzalem terug naar Kafarnaüm en Hij loopt direct de volgende ochtend naar het strand. Hij weet dat Hij Johannes, zijn broer Jakobus, Andreas en Simon daar zal ontmoeten. Jezus beseft dat Hij meer tijd met deze mannen moet gaan doorbrengen om ze voor te bereiden op wat komen gaat. Al snel heeft heel Kafarnaüm door dat Jezus weer terug is en het hele stadje loopt uit naar het strand. Jezus onderwijst de menigte vanuit de boot van Simon. Na het onderwijs en de wonderbare visvangst zegt Jezus tegen Simon: 'Volg mij.' Diezelfde dag roept Hij ook de andere drie. De mannen laten nu wel hun huis, gezin en vissersboot achter. De fase *Radicalen keuzes* is begonnen.

Vanaf dat moment heeft Jezus vier vaste volgelingen die de ko-

mende twee jaar en drie maanden intensief met Hem gaan optrekken. De roeping van zeven van de overige discipelen vindt negen maanden later pas plaats; Matteüs wordt een paar maanden eerder geroepen.

Dichtbij Jezus blijven en goed kijken en luisteren is nu het devies. Het begint meteen de eerstvolgende sabbat als Jezus een demon uitdrijft tijdens de dienst in de synagoge. Bij Simon thuis geneest Hij diens schoonmoeder en 's avonds, als de hele stad te hoop is gelopen bij de deur van Simons schoonmoeder, geneest Jezus velen en drijft Hij vele boze geesten uit. Dit is voor de volgelingen van Jezus het begin van negen bijzondere maanden. Jezus gaat weer op preektoernee door Galilea en de mannen reizen mee. Ze horen Jezus keer op keer preken over het nieuwe Koninkrijk van de hemel. Onderweg wordt de groep uitgebreid met de komst van Matteüs de tollenaar, ook afkomstig uit Kafarnaüm. Verder gaat de reis en de mannen maken genezingen mee, ze leren aren plukken op de sabbat en ze krijgen onderwijs over uiteenlopende onderwerpen. De volgelingen worden echte discipelen: mensen die Jezus volgen, van Hem leren en allerlei wijsheden en bijzondere ervaringen indrinken. Jezus wil de discipelen echter nog verder brengen met zijn training. De fase van het *Leren* laat de mannen groeien tot vriend van Jezus.

Vierde fase: *Leren*

Marcus zegt het treffend: 'Hij stelde er twaalf aan, opdat zij met Hem zouden zijn en opdat Hij hen zou uitzenden om te prediken, en macht te hebben boze geesten uit te drijven.' Jezus is inmiddels anderhalf jaar bezig met zijn bediening. Er rest Hem nog anderhalf jaar voor 'het weekend dat de wereld zal veranderen' zal aanbreeken. Jezus wil twee dingen bereiken met de selecte groep mannen, gekozen uit de duizenden mensen die Hem volgen. Het eerste is dat Hij nog meer tijd wil doorbrengen met deze selecte groep discipelen: 'Opdat zij met Hem zouden zijn.' De maaltijden, de wandelingen, de preken, de wonderen, de verheerlijking op de berg, de angst in Getsemane, bij rijken en armen aan huis, de rondzwer-

vingen door Judea en Galilea: Jezus wil dat zijn discipelen alles van Hem meemaken.

In de tijd van Jezus was het gebruikelijk dat een leerling van zo dichtbij mogelijk het dagelijkse leven van zijn rabbi meemaakte. Leerlingen wilden meemaken hoe hun rabbi omging met geld en vrouwen, hoe hij zich gedroeg tijdens het bereiden van maaltijden, tijdens allerlei klusjes en zelfs tijdens het naar het toilet gaan! In de Talmoed staat het verhaal van een leerling die zich onder het bed van zijn rabbi verstopte omdat hij wilde weten hoe de Rabbi met zijn vrouw de nacht doorbracht. Deze leerling werd echter ontdekt en de rabbi wilde weten wat zijn leerling daar deed. Waarop de leerling antwoordde: 'Dit is ook tora en ik moet leren!' Het tweede dat Jezus wil bereiken met de selecte groep discipelen is dat ze zouden leren om te doen wat Hij doet. Jezus schuift ze wat verder vooruit. Hij helpt hen over hun koudwatervrees heen en leert ze zwemmen. 'Toe maar, ga jij nu maar eens in plaats van Mij preken, Natanaël.' 'Toe maar Judas en Thomas, hoe lossen jullie deze ziekte nu op?' De twaalf gaan door een periode van commandotraining, de fase van het *Leren* is volop aan de gang. Ze doen dingen die ze nooit eerder hebben gedaan. Ze maken dingen mee die hun stoutste dromen overtreffen. En wat maken ze een geweldige leercurve door! Niet alleen gaan ze allerlei zaken zelf doen, ook krijgen ze dieper onderwijs van de Here Jezus. Jezus spreekt de bergrede uit direct na de roeping van de twaalf mannen, en deze boodschap is dan ook in de eerste plaats aan hen geadresseerd. Ook de gelijkenissen worden in een privé-sfeer extra uitgelegd terwijl de massa het alleen met het verhaal moet doen. De discipelen worden twee aan twee op missie gestuurd en ineens worden er doden opgewekt, Jezus bevrijdt het monster van de Gerasenen, Johannes de Doper wordt onthoofd, er worden gratis feestmaaltijden georganiseerd en Jezus begint verontrustend veel te praten over een aankomende marteldood.

Deze anderhalf jaar zijn bijzonder, enerverend en uitdagend. Vaak lijkt het op 'rennen, vliegen, vallen, opstaan en weer doorgaan'. Het leven van de discipelen zal nooit meer het gezapige ritme van

het slaperige vissersdorpje Kafarnaüm kennen. Vanaf hier gaat het in één ruk door naar de megagemeente in Handelingen. Vanaf nu wordt er extra-ordinair geleefd!

Vijfde fase: *Vrucht dragen*

Er komt een ongekeerde kracht los in de levens van de twaalf discipelen. De fase van *Vrucht dragen* begint werkelijkheid te worden. Ze prediken gepassioneerd. Ze dienen toegewijd. Ze delegeren zonder angst. Ze bouwen een megagemeente in Jeruzalem. Ze genezen mensen door hun schaduwen en met hun zweetdoeken. Gevangenisdeuren vliegen open en muren vallen om. Vervolging en marteldood kan ze niet breken, maar stuwt ze alleen maar dichter naar de Heer waar ze zoveel van houden. Larry Crabb zegt:

Wellicht zijn de beloften die God werkelijk gedaan heeft, krachtiger dan die we onszelf gewenst hadden.

Wanneer die ontzagwekkende grote werkelijkheid van Gods beloften realiteit wordt, heeft dit altijd spectaculaire gevolgen voor mensen. God wil zijn ontzaglijke grote plannen bereiken door heel normale mensen, zoals de twaalf discipelen. En ook door jou en mij! Uiteindelijk mogen en moeten wij er ook aan geloven. De kracht en het wonder van Gods beloftes zijn dat het extra-ordinaire leven niet alleen voor Jezus en zijn twaalf discipelen is, maar ook voor jou en mij! Of je nu nog op school zit, of dat je je tussen de luiers en gebroken nachten bevindt, of dat je als een komeet de carrièreladder beklimt: God heeft een plan met jouw en mijn leven. Dat plan overtreft onze stoutste dromen.

Het proces samengevat

Het proces begint onschuldig op een heel gewone dag met een ontmoeting. Drie jaar later is elke actie raak. Elk woord klopt. Ze zijn volledig zichzelf en tegelijk volledig 'in God'. God werkt met ze mee en de wereld wordt veranderd. Het schema hiernaast vat de verschillende fases met hun inwijdingsmomenten, leerstijlen en levenslessen beknopt samen:

Van buiten naar binnen naar buiten

Geestelijk volwassen worden is de ontwikkeling van rationalisme naar mystiek in bijbelse zin. De twaalf discipelen beginnen met de theologie van de heersende geestelijkheid, een theologie die het hele leven heeft dichtgetimmerd. Al het sprookjesachtige, wonderlijke en overvloedige is vakkundig uit het dagelijkse leven verwijderd. God is streng, ver weg en ontzettend heilig. Je kan maar beters verkeerddoen en je leeft vooral vanuit angst om te zondigen. Jezus prikt hier doorheen. Hij leert de twaalf discipelen dat God in geen enkele ratio te vatten is. God is de grote Andere. Hij is mysterieus en overvloedig. Aren plukken op de sabbat mag! Evenals genezen of boze geesten uitdrijven. Je hoeft niet sociaal wenselijk te denken en te praten. Leef je uit voor het Koninkrijk van God! Kijk niet op een zwijn meer of minder en vervloek een vijgenboom maar eens. Veeg de tempel schoon en als ze die weer volstouwen met koopwaar, dan doe je het de volgende keer gewoon weer!

De reis van de discipelen is een reis van buiten naar binnen. Het is een reis van de periferie naar de kern, het hart van God. Elke fase heeft zijn eigen kenmerken en uiteindelijk gaat de invloed van binnen naar buiten werken. De medestrijders gaan zelf discipelen opleiden en dat gaat op precies dezelfde wijze als Jezus dat met hen heeft gedaan. Je ontmoet mensen, mensen gaan jou navolgen zoals jij Christus navolgt, mensen worden je vrienden en tenslotte trek je samen op als medestrijders.

Training vanuit een vernieuwde identiteit

De manier van trainen die Jezus hanteert bij Zijn discipelen is bijzonder wijs. In het eerste opzicht lijkt het misschien dat Jezus Zijn discipelen alleen bepaalde ‘handelingen’ leert en daarbij vooral veel onderwijs in de vorm van preken en gelijkenissen gebruikt. In veel kerken werkt het trainen zo: men probeert het gedrag van christenen te veranderen door te vertellen wat wel en wat niet mag. Als daar strenge sancties aan worden gekoppeld, kan het werken – voor eventjes. Maar Jezus wil dat mensen diepgaand worden

Inwijding	Manier van leren	Levenslessen	Bereikte identiteit	Duur (in de evangeliën)
Eerste fase: Leven zonder God	Overleven	'Ik kan het niet alleen'.	Zoeker	Tot je Jezus ontmoet
Tweede fase: Vreugdevolle kennismaking	Los-vaste tijd met Jezus doorbrengen	Feest! Snelle resultaten	Bekende	Negen maanden
Derde fase: Radicale keuzes maken	Vaste tijd met Jezus doorbrengen Kijken Luisteren	Radicaal kiezen Toewijding Heiliging	Volgeling	Negen maanden
Vierde fase: Leren	Doen Vertrouwelijke informatie	Vertrouwen Creatief initiatief Nederigheid	Vriend	Anderhalf jaar
Vijfde fase: Vrucht dragen	Verantwoordelijkheid en autoriteit dragen	Vrucht Verandering Kracht	Mede-strijder	Rest van je leven

veranderd: er moet meer veranderen dan alleen het gedrag. Gedrag bevindt zich aan de ‘oppervlakte’ van het leven, maar gedrag is altijd een product van diepere overtuigingen. Onder het gedrag liggen gedachten en gevoelens. Onder de gedachten en gevoelens liggen weer onbewuste gedachtepatronen. Dat zijn gedachtepatronen waar je je vaak maar nauwelijks van bewust bent. Deze patronen oefenen alleen wel veel invloed uit op je leven. Nog dieper dan de onbewuste gedachtepatronen liggen je vooronderstellingen en overtuigingen. En dat alles is weer gebouwd op het fundament van je identiteit.

In de training van de discipelen begint Jezus niet bij de verandering van het gedrag. Hij begint bij het veranderen van de identiteit. Bij Simon komt dit het duidelijkst tot uiting. Meteen bij de eerste ontmoeting geeft Jezus hem al een nieuwe naam. Het concept van wedergeboorte laat zien dat het begin van een leven met Jezus bestaat uit een verandering van identiteit. De stap van *Leven zonder God* naar *Vreugdevolle kennismaking* bestaat uit een verandering van identiteit door Jezus aan te nemen in je hart. Vanuit de nieuwe identiteit wordt een nieuw leven opgebouwd. En daarbij focust Jezus, zeker in de fase van de *Vreugdevolle kennismaking*, op een verandering van vooronderstellingen en onbewuste gedachtepatronen. Bij de discipelen leven allerlei verkeerde vooronderstellingen over wie God is en wie zij zelf zijn. Met zijn eerste wonder rekent Jezus radicaal af met allerlei bekrompen vooronderstellingen die mensen over God kunnen hebben. Dit wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk vier van dit boek. Nadat Jezus de nodige aandacht heeft besteed aan het veranderen van de vooronderstellingen en onbewuste gedachtepatronen leert Hij de discipelen in de fase van *Radicale keuzes* om vanuit het vernieuwde gedachteleven te leven. In de fase van *Leren* leert Jezus zijn discipelen om vernieuwd te denken en te handelen.

Na drie jaar intensieve training laat het boek Handelingen prachtkerels zien, die de wereld laten kennismaken met de God die het leven heeft bedacht en voorgeleefd. In de rest van dit boek worden de verschillende fases uitgewerkt. Steeds worden twee hoofdstuk-

ken aan één fase gewijd: het eerste hoofdstuk beschrijft de fase en het tweede hoofdstuk maakt heel praktisch hoe je de stap naar een volgende fase kunt zetten. Op die manier kan dit boek je helpen groeien in geloof. Je mag leren leven als leerling!